

4 ESO ECONOMIA BÀSICA

PROGRAMACIÓ ANUAL CURS 2024/2025

DEPARTAMENT	ENSENYAMENT / CURS:
SOCIALS	4t ESO
MATÈRIA:	
ECONOMIA BÀSICA	
PROFESSOR/A:	
PATRICIA MARTÍNEZ	
ÚLTIMA REVISIÓ:	
NOVEMBRE 2024	

PRESENTACIÓ

Economia Bàsica [Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica]

L'economia està present en tots els aspectes de la vida, d'aquí la importància que l'alumnat adquireixi competències en economia que li permetin prendre decisions i realitzar una adequada gestió dels recursos individuals i col·lectius, contribuint així al seu desenvolupament personal i al benestar social.

La matèria d'Economia Bàsica està plantejada com a matèria d'opció a quart curs de l'educació secundària obligatòria, i vol garantir, des de l'ensenyament obligatori, l'objectiu d'acompanyar l'alumnat perquè adquireixi una formació econòmica social i sostenible (global, de gènere, domèstica/familiar, etc.) bàsica que contribueixi a fer que els i les alumnes esdevinguin ciutadans i ciutadanes responsables, reflexius i crítics.

La matèria d'economia té punts d'intersecció amb la matèria d'emprenedoria pel que fa a l'aplicació dels coneixements econòmics i per conduir el propi aprenentatge i ser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats.

- **COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES**

En la matèria d'Economia Bàsica es treballen un total de **5 competències específiques** que són la concreció dels indicadors operatius de les competències clau definits

al perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

• BLOCS DE SABERS

El desenvolupament de les competències específiques es basa en les competències clau i en els sabers de la matèria, que es troben estructurats en **quatre blocs** que inclouen els coneixements, les destreses i les actituds imprescindibles; per aquesta raó s'opta per formular els sabers lligats a una capacitat i en un context en el qual s'han de desenvolupar.

1. El primer bloc de sabers es relaciona amb l'escassetat de recursos com a problema bàsic de l'economia, argumentant i debatent sobre les desigualtats i els principis d'interacció social en l'economia, reconeixent els valors de les economies plurals o economia crítica a la societat.
2. El segon tracta del compromís i sentit ètic en la presa de decisions, com a consumidors responsables, per contribuir al desenvolupament sostenible en un món global, incloent el comerç just i incorporant els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) al desenvolupament local i global.
3. El tercer bloc es vincula a les finances per la vida, el coneixement del funcionament del sistema financer i les entitats financeres. A partir de la projecció de necessitats financeres i objectius vitals, s'haurà de portar a terme la planificació financera per dissenyar un pla financer personal i/o familiar sobre la base de la presa de decisions informades, apropiades i ajustades al perfil de risc.
4. El quart bloc fa referència a les finances públiques, el paper del sistema impositiu en l'erradicació de la pobresa i la reducció de les desigualtats, i afectacions dels impostos en la presa de decisions financeres.

Competències específiques	Criteris d'avaluació	Sabers	1a Avaluació	2a Avaluació	3a Avaluació
Competència específica 1: Reconèixer els rols individuals i col·lectius de les persones dintre del sistema econòmic i constituir dinàmiques de participació ciutadana, prenent consciència de la interdependència dels factors econòmics, per valorar les desigualtats en l'accés als recursos i la distribució de la riquesa.	1.1 Analitzar les relacions d'interdependència i interconnexió de les decisions dels individus i la societat al sistema econòmic, posant en pràctica habilitats personals i socials de lideratge, cooperació i innovació, tant de manera presencial com virtual, en diferents contextos de treball en equip. 1.2 Identificar desigualtats en l'accés als recursos i la distribució de la riquesa, per contribuir a un món més equitatiu i sostenible, mitjançant mecanismes de participació ciutadana basats en el diàleg, l'equitat, el respecte a la diversitat i la inclusió en la societat. 1.3 Valorar com les decisions econòmiques, tant individuals com col·lectives, afecten la distribució de la riquesa al món i al medi ambient.	Bloc 1: L'economia més enllà dels diners Bloc 2: Ètica i responsabilitat en economia Bloc 3: Finances per la vida Bloc 4: Finances públiques	1ª Avaluació [9 setembre - 5 desembre] SA1. Per què és útil saber d'economia? 33h U1. Introducció a l'economia U2. Decisions econòmiques col·lectives U3. Productivitat i costos	2ª Avaluació [9 desembre - 14 març] SA2. Aprenem a administrar-nos? 26h U4. Planificació financera (13h) U5. Salut financera (13h) SA3. Realitzem un consum ètic i responsable? 20h U6. L'empresa i la RSC	3ª Avaluació [17 març - 20 juny] U7. Una economia més social SA4. Millorem el nostre dia a dia com a ciutadanes? 20h U8. El paper de l'Estat U9. Economia global*

Competència específica 2: Integrar i promoure pràctiques econòmiques basades en valors humans, solidaris i sostenibles, amb consciència ciutadana, per contribuir a una societat més equitativa, justa i sostenible en un món global i divers.	2.1 Analitzar experiències, en l'àmbit local i global, desenvolupades en el marc de les economies plurals (economia feminista, economia ecològica, economia circular, entre d'altres), i aprofundir entorn de propostes innovadores. 2.2 Reconèixer valors alternatius com el de la vida per sobre del diner, la cooperació per sobre de la competència, la responsabilitat social de les pròpies accions i la regulació responsable per part dels governs. 2.3 Valorar els drets econòmics i socials com a ciutadans, i implicar-se activament en els reptes relacionats amb el consum ètic i responsable.				
Competència específica 3: Analitzar i contrastar informació de diferents fonts i suports, a través de mètodes de recerca, amb rigor i sentit crític, per suggerir mesures econòmiques que millorin l'entorn social i el medi ambient.	3.1 Cercar, seleccionar i contrastar informació, amb rigorositat i de fonts fiables, orals, impreses o digitals, sobre temes d'interès i/o actualitat, present a l'entorn global i divers, amb criteris ètics. 3.2 Confeccionar una petita recerca d'una situació econòmica de l'entorn proper de l'alumnat. 3.3 Analitzar en grup, amb el suport de mitjans digitals, casos de problemes econòmics, valorant críticament la situació econòmica local i global, per proposar solucions en l'àmbit econòmic.				
Competència específica 4: Reconèixer el funcionament bàsic del sistema financer i els instruments de política fiscal del sector públic, coneixent les fonts financeres i aplicant la tria d'aquestes per prendre decisions sobre estalvi i inversió, i per regular l'activitat	4.1 Analitzar les principals fonts financeres i els productes financers més habituals per a l'estalvi i la inversió, per ajudar a la planificació financera, tenint en compte les finances ètiques, en un món globalitzat. 4.2 Classificar les principals partides d'un pressupost públic, analitzant amb criteris de coherència i equitat la seva organització, distribució i ús, per determinar els efectes que suposa la intervenció del sector públic sobre l'economia. 4.3 Analitzar el deute públic i el dèficit				

econòmica amb criteris ètics i de sostenibilitat.	públic valorant les conseqüències del frau fiscal per a la societat i la sostenibilitat.				
Competència específica 5: Dissenyar un pla financer personal i/o familiar, aplicant estratègies de planificació i presa de decisions, avaluant-ne la coherència i consistència al llarg del temps, per donar resposta a les necessitats vitals presents i futures, i millorar la qualitat de vida.	5.1 Conèixer la situació patrimonial i les necessitats financeres actuals, i preveure el moment i la magnitud de les futures (consum i oci, crèdit/finançament, estalvi i inversió i les assegurances com a mitjà de cobertura de riscos), en funció dels objectius personals i/o familiars; i estimar-ne el valor econòmic. 5.2 Utilitzar, amb iniciativa, estratègies de planificació i presa de decisions en la creació d'un pla financer personal i/o familiar que cobreixi les necessitats identificades i faciliti la consecució dels objectius establerts. 5.3 Analitzar l'elaboració, viabilitat i sostenibilitat del pla financer dissenyat, i millorar-lo en funció de la valoració realitzada, reflexionant sobre la importància de planificar les finances personals i familiars per contribuir al desenvolupament personal.				

SABERS

Bloc 1: L'economia més enllà dels diners	SA1	SA2	SA3	SA4
Relació entre l'escassetat de recursos i les necessitats com a problema bàsic de l'economia, argumentant i debatent sobre els principis d'interacció social en l'economia.				
Reconeixement de pràctiques i propostes de les economies plurals o economia crítica (economia ecològica, economia feminista, economia circular...), a la societat.				
Valoració de les reivindicacions de l'economia feminista i les seves implicacions per a la igualtat de les dones: l'economia de les cures i el treball reproductiu.				
Justificació de la necessitat de l'economia col·laborativa i l'economia social i solidària (cooperatives), amb la perspectiva de la sostenibilitat.				
Integració dels drets i deures econòmics i socials per a una ciutadania activa.				
Proposta d'actuacions econòmiques, locals i globals, que millorin l'entorn social i mediambiental.				
Ús d'estratègies de recerca, selecció i gestió d'informació, procedent de diverses fonts, per informar-se en la presa de decisions econòmiques.				
Demostració d'una comunicació eficaç per argumentar i opinar amb criteri sobre aspectes econòmics.				
Presa de decisions econòmiques en un context d'innovació com a font de transformació social: algoritmes, criptomonedes, blockchain...				
Bloc 2: Ètica i responsabilitat en economia	SA1	SA2	SA3	SA4
Desenvolupament de compromís i sentit ètic com a consumidors responsables, per contribuir al desenvolupament sostenible.				
Anàlisi crítica de la influència de la publicitat en la presa de decisions de consum. Integració dels drets i deures com a consumidors en un món global.				
Distinció entre necessitats i desitjos en la planificació financera.				
Valoració del comerç just i el consum ètic en un context de lliure comerç. Incorporació dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) al desenvolupament local i global.				
Anàlisi crítica de la informació, les dades i les seves fonts, i detecció de notícies falses, per a la presa de decisions econòmiques ètiques i responsables.				
Coneixement i ús de processos de participació ciutadana en la presa de decisions econòmiques pel bé comú.				

Coneixement i valoració de mesures de transparència, bon govern i rendició de comptes, com a ciutadans actius i compromesos.				
Bloc 3: Finances per la vida	SA1	SA2	SA3	SA4
Valoració dels avantatges i inconvenients de l'endeutament en la planificació financera.				
Coneixement de les fonts de finançament: préstecs personals i hipotecaris, crèdits, descobert i la reunificació de deutes.				
Coneixement dels principals productes d'estalvi i inversió en la planificació financera. La rendibilitat. Perfils de risc. La diversificació. Renda fixa (bons) i renda variable (accions).				
Valoració del paper de les assegurances com a mecanisme de gestió del risc en la planificació financera.				
Càlcul d'interessos. L'interès compost. La TAE. TIN versus TAE.				
Projecció de necessitats i objectius per planificar la presa de decisions financeres al llarg de la vida.				
Disseny d'un pla financer a partir de la projecció de necessitats financeres vitals. El pressupost personal o familiar, ingressos i despeses. La importància del fons d'emergència.				
Bloc 4: Finances públiques	SA1	SA2	SA3	SA4
Coneixement del funcionament del sistema financer i les entitats financeres, i valoració del seu paper en l'activitat econòmica i en la presa de decisions financeres.				
Valoració de les finances ètiques i socials, el mecenatge i el crowdfunding com a fonts de finançament i captació de recursos financers.				
Valoració del paper del sistema impositiu en l'erradicació de la pobresa i la reducció de les desigualtats, i afectacions dels impostos en la presa de decisions financeres.				
Anàlisi crítica del frau fiscal i les seves conseqüències en termes d'equitat i sostenibilitat.				

SITUACIONS D'APRENTATGE / UD

SA1. Per què és útil saber d'economia?

- UD1. Introducció a l'economia
- UD2. Decisions econòmiques col·lectives
- UD3. Productivitat i costos

SA2. Aprenem a administrar-nos?

- UD4. Planificació financera
- UD5. Salut financera

SA3. Realitzem un consum ètic i responsable?

- UD6. L'empresa i la RSC
- UD7. Una economia més social

SA4. Millorem el nostre dia a dia com a ciutadanes?

- UD8. Els comptes de l'Estat
- UD9. Economia global*

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ I PONDERACIONS

Els instruments d'avaluació seran proves competencials, situacions d'aprenentatge, activitats i altres accions que es planifiquin i siguin necessàries per l'adquisició de les competències.

Obtenció de la qualificació:

1r trimestre:

- Prova competencial: 70%
- Dossier (quadern econòmic): 20%
- Observació continuada (comentaris significatius, realització de tasques...): 10%

2n trimestre:

- Prova competencial: 70%
- Dossier (quadern econòmic): 20%
- Observació continuada (comentaris significatius, realització de tasques...): 10%

3r trimestre:

- Prova competencial: 70%
- Dossier (quadern econòmic): 20%
- Observació continuada (comentaris significatius, realització de tasques...): 10%

Nota: Es pot donar el cas que un alumne/a tingui la matèria assolida, però alguna competència no assolida.

- El dossier inclou les UD o SA treballades fins el moment. Si es lliura fora de termini la nota màxima serà AS. No s'accepten dossiers amb més de dos dies de retard.
- **Atenció a la diversitat:** en cas de necessitat d'adaptació curricular aquestes ponderacions seran adaptables.

Criteri de qualificació

Per acord del Departament de Socials:

- Per superar el trimestre la nota mitjana ponderada ha de ser mínim un 5.
- La NOTA FINAL serà la mitjana aritmètica dels trimestres, sempre i quan al trimestre hagi obtingut com a mínim un 3.
- Les faltes d'ortografia en treballs, tasques i/o proves penalitzen 0,05 punts /falta (màxim 10 faltes).

RECUPERACIÓ:

Activitats de recuperació extraordinària de juny¹: Per als alumnes que tenen avaluació negativa en la matèria, han de presentar el Quadern Econòmic actualitzat amb totes les activitats realitzades i els apunts agafats a l'aula física i/o virtual. A més a més, l'alumnat ha de realitzar una prova competencial en què ha de demostrar un Assoliment Satisfactori de les competències treballades al trimestre o trimestres suspesos. El Quadern econòmic suposa un 40% del pes de la nota i l'examen un 60%. La nota màxima a la recuperació serà d'AS.

QUALIFICACIONS		Equivalència notes numèriques
No assoliment (NA)	0- 1,4	[0,5]
Assoliment satisfactori (AS)	1,5 -2,4	[5,7)
Assoliment notable (AN)	2,5 - 3,4	[7,9)
Assoliment excel·lent (AE)	3,5 - 4	[9,10]

RECURSOS I MATERIALS:

- Llibre Economia bàsica 4 ESO - Editorial Mc Graw Hill
- Ordinador portàtil
- Folis A4 o de quadres
- Funda de plàstic per lliurar el Dossier
- Plataforma Classroom
- Presentacions virtuals
- Calculadora científica no programable (no es pot utilitzar la calculadora del mòbil en un examen)

Necessitats Específiques de Suport Educatiu	Mesures i suports universals, addicionals i/o intensius
☒ Informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu ☒ Avaluació psicopedagògica ☐ Resultat de l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut³ ☐ Avaluació de l'alumne/a d'origen estranger que ja no assisteix a l'aula d'acollida però que rep suport a l'aula ordinària. ☐ Avaluació de l'alumne/a d'origen estranger amb necessitats educatives derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu.	Adaptacions individuals NO significatives (metodològics): - Explicacions actives i significatives. Instruccions d'una en una. - Més temps per treballar. Temps addicional per completar les activitats, o bé reduir-les. Format simple i poc extens. - No copiar informació escrita ni dictada. Utilitzar les TIC per elaborar apunts. Permetre presentar els treballs a l'ordinador. - Llenguatge positiu i pròxim amb l'alumnat. - Facilitar el treball cooperatiu amb l'ajuda d'un company. - Seguiment de l'agenda. Veure les tasques encomanades. - Tècniques d'estudi - Tutories individualitzades. Reforç positiu ☒ TDAH - Ubicació a primera fila per evitar distraccions. Evitar canvis freqüents. - Comprovar a principis de cada hora que ha tret el material, ha obert el llibre, la llibreta etcètera. - Fer participar a l'alumnat per mantenir l'atenció. - Permetre que surti de l'aula uns minuts si ho demana. Enviar-lo a buscar guix si es creu convenient que surti de l'aula temporalment.
	☒ Dislèxia - Evitar que l'alumne llegeixi en públic contra la seva voluntat. Preparar abans les lectures. - Presentar els continguts curriculars amb suports visuals i auditius. - Facilitar-li els apunts de classe per escrit. - Cal que tinguin un full amb les faltes que no poden fer. - Es pot permetre calculadora segons el grau de dificultat. - Llegir en veu alta les preguntes o fer l'examen oralment, si cal. - Informar als companys de les dificultats en lectoescriptura. - Acordar un mínim de faltes ortogràfiques. ☒ TEA - No posar l'estudiant en situacions on se senti observat, donant-li confiança i vetllant pel seu benestar emocional. - No fer-lo llegir en veu alta. Si ho vol fer, ja ho demanarà ell o ella.

	- Donar indicacions i pautes clares per tal de preparar l'examen. - Reduir continguts, si cal, en exàmens o entrega de treballs. - Subratllar preguntes essencials en activitats/exàmens per tal que primer faci aquestes: format simple i poc extens.
	Adaptacions individuals significatives (continguts):
☐ Informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu ☒ Avaluació psicopedagògica ☒ Resultat de l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut ☒ Avaluació de l'alumne/a d'origen estranger que ja no assisteix a l'aula d'acollida però que rep suport a l'aula ordinària. ☐ Avaluació de l'alumne/a d'origen estranger amb necessitats educatives derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu.	☒ Aula d'Acollida Adaptació Curricular No Significativa: Disposarà del material online del professorat per tal de facilitar-li la comprensió dels continguts. S'utilitzarà les eines TIC per a l'organització dels continguts curriculars. S'adaptarà el format de l'examen (si s'escau). ☒ FIL (Funcionament Intel·lectual Límit) Mesures i suports universals: - Revisió i suport de les tasques a realitzar. - Seguiment de l'agenda. - Se li deixa més temps per fer les activitats i exàmens, o bé reduir-los. - Es realitzen activitats multinivell, grups interactius i suports digitals. - Fer-lo participar per mantenir l'atenció. - Instruccions d'una en una. - Adaptació del llenguatge de les explicacions. Adaptació curricular Significativa: - Disposarà del material online del professorat per tal de facilitar-li la comprensió dels continguts. - S'utilitzarà les eines TIC per a l'organització dels continguts curriculars. - Es presenten textos adequats al nivell de competència lingüística. - S'adaptarà el contingut i forma de la prova objectiva (si s'escau). - S'avaluen els continguts mínims de la matèria i ponderarà més la feina realitzada per l'alumne segons els criteris especificats a la PD. - S'oferirà suport per completar l'avaluació: presentació de treballs i disposar més temps per a la realització de les tasques.

Instruments d'avaluació i ponderacions

En cas de realitzar un Pla de suport Individualitzat amb Adaptació Significativa, si és convenient s'adaptaran les ponderacions de la següent manera:

- 50% examen
- 30% dossier
- 20% observació continuada

HORARI

Economia Bàsica 1

- Dimecres de 10:05 a 11:00h
- Dijous de 9:10 a 10:05h
- Divendres de 9:10 a 10:05h

Hores totals de classe: 99 hores

Economia Bàsica 2

- Dimecres de 12:00 a 12:55h
- Dijous de 13:50 a 14:45h
- Divendres de 10:05 a 11:00h

Hores totals de classe: 99 hores

Economia Bàsica 1 i 2: Aula 004 - 4t C